

Medalii din epoca Unirii Principatelor Române în colecția Muzeului Olteniei*

*Radu Gabriel Dumitrescu***

Una dintre cele mai consistente și valoroase colecții a Muzeului Olteniei este cea de medalii. O parte din această colecție este explicit legată de epoca Unirii de la 1859, de instituțiile moderne românești create în această perioadă, precum și de cele mai cunoscute personalități ale Unirii.

Prezentarea câtorva medalii cu prilejul împlinirii a 165 de ani de la Unirea Principatelor este menită să pună în evidență o serie de rarități medalistice, unele dintre ele necunoscute sau puțin cunoscute specialiștilor, readucând în atenția opiniei publice figurile reprezentative care au contribuit la realizarea actului de la 24 ianuarie 1859, deziderat important al programului revoluției pașoptiste.

Alocuțiunea de astăzi va aduce în atenție zece medalii din epoca Unirii, debutând cu medalia Divanului Ad-hoc al Țării Românești și încheind cu medalia care comemorează moartea, în exil, în anul 1873, a lui Alexandru Ioan Cuza.

Medalia Divanului ad-hoc al Țării Românești, 1857.

Modelator: J. B. E. Farochon.

Av. Legenda semicirculară: **DIEU PROTÈGE-LA ROUMANIE**. Scuturile încoronate ale Moldovei (capul de bour) și Țării Românești (acvila cruciată) pe o mantie de încoronare desfășurată sub coroană închisă, princiară, iar deasupra „ochiul lui Dumnezeu”. Totul plasat pe un aranjament (*spolia*) de steaguri și arme.

Rv. Legenda circulară: **7. ET 9. OCTOB. 1857. / VOX POPULI VOX DEI**. Două scuturi ovale, cel din st. cu patronul spiritual al Moldovei – Sf. Gheorghe (ecvestru, ucigând balaurul), cel din dr. cu patronul spiritual al Țării Românești – Sf. Împărat Constantin (în picioare, în haine imperiale și încoronat de o Victorie în zbor); totul într-o cunună de lauri.

Proveniență: Colecția „Corneliu Bălăcescu”, achiziție 1982.

*Alocuțiune rostită la sesiunea de comunicări științifice „Unirea Principatelor Române, moment decisiv al istoriei naționale” (23 ianuarie 2024, Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman”, Craiova)

**Dr., Muzeul Olteniei

Medalia Reedificării Mitropoliei din București, 1858.

Av. Legenda circulară: **REEDIFICAREA MITROPOLIEI ÎNCEPUTĂ LA ANUL 1858 LUNA SEPTEMBRIE.** Fațada mitropoliei având în partea de jos însemnele mitropolitane (mitra mitropolitană, evanghelia, cârja, toiagul și crucea).

Rv. Legenda pe șapte rânduri: **IN DILELE ÎN. SA. PRINTULUI ALEC-/ SANDRU DIM. GHICA. IN ALU DOI-/ LEA GUVERNU ALU SAU, FIINDU MI/ TROPOLITU EM. SA. NIFON. II-d/ ALU UNGROVLACHIEI, EAR/ MINISTRU BISERIC AD. INTER./ GRIGORIE BENGESCU II-d.** În partea de sus, vulturul cu crucea în cioc, spada și buzduganul în gheare.

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia Camerei Elective a Moldovei lui B. Sturdza Și A. Panu, 1859.

Executată după macheta sculptorului Jean Baptiste Eugène Farochon din Paris.

Av. Legenda: **UNIUNE RUMANA.** Moldova și Muntenia ca două figuri alegorice în poziție șezândă și ținându-se de mâini; în spatele lor se află un drapel, pe care figurează un cap de bour și un vultur (stemele celor două principate).

Rv. Legendă scrisă pe nouă rânduri: **CAMERA ELECTIVA/ A MOLDOVEI/ D-LORU/ B. STURZA SI A. PANU/ CAIMACAMI DE LA 20. OCT:/ 1858. PÎNA LA 5. IAN: 1859./ PENTRU APARAREA/ AUTONOMIEI SI DIGNITA-/ TEI NATIONALE.**

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia cu Toartă și Panglică „Pro Virtute Militari”, 1860.

Gravor: A. A. Caqué.

Av. Legenda semicirculară: **PRO VIRTUTE MILITARI.** În câmp, vulturul valah încoronat având crucea în cioc, cu spada și scepstrul în cele două gheare, iar pe piept un scut cu stema Moldovei, bourul; în partea de jos, numele gravorului: **CAQUÉ. F. GRAVEUR DE L'EMPEREUR A PARIS.**

Rv. Legenda pe cinci rânduri: **13/ SEPTEMBRIE/ 1848/ DEALUL/ SPIREI,** totul înconjurat de o cunună de lauri.

Proveniență: Colecția „Corneliu Bălăcescu”, achiziție 1982.

Medalia Azilului Elena-Doamna, 1862.

Gravor: A. A. Caqué.

Av. Fațada clădirii azilului, purtând în partea de sus legenda: **ASILUL ELENA · DOAMNA,** iar în partea de jos legenda pe patru rânduri: **PENTRU/ COPII GASITI/ SI/ ORPHANI.** Dede-subt o stea în cinci colțuri.

Rv. Stema țării înconjurată de legenda pe nouă rânduri: **FONDAT/ LA ANUL 1862 IULIE 29/ DE/ M. S. DOAMNA ELENA/ SOCIA/ DOMNITORULUI ROMANIEI/ ALESSANDRU IOAN I-u/ FIIND MINISTRU DE INTERNE/ D. NICULAE CREȚULESCU.**

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia Manufacturii de Arme din București, 1863.

Gravor: A. A. Caqué.

Av. Fațada clădirii arsenalului, având la bază stema țării, iar în partea de sus legenda pe trei rânduri: **MANUFACTURA/ DE/ ARME.**

Rv. Legendă pe nouă rânduri: **MANUFACTURA DE ARME/ A/ ROMANIEI/ FONDATA ÎN TIMPUL DOMNIEI/ LUI/ ALESSANDRU IOAN I/ FIIND MINISTRU DE RESBEL/ GENERALUL IOAN: EMAN: FLORESCU./ ANUL 1863 LUNA IUNIE.**

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia Orașului Turnu Măgurele cu Județenii lui Costache Negri, 1864.

Gravor: A. Kleeberg.

Av. Legenda circulară: **MUNICIPALITATEA ORAȘULUI TURNU-MĂGURELE CU JUDEȚENI.** Marca județului și a orașului Turnu Măgurele (un berbec și trei oi păscând).

Rv. Legenda pe treisprezece rânduri: **SEMN/ DE RECUNOSCINȚĂ/ DOMNULUI C. NEGRI/ PENTRU CONCURSULU CE A/ DAT SUB MĂRIA SA DOMNITORUL/ ALEXANDRU IOAN I./ CA AGENT AL PRINCIPATELOR-UNITE/ ROMÂNE LA**

**CONSTANTINOPLE/ ÎN GLORIOSUL FAPTU ALU/ SECULARISĂRII MONAS-
TIRILOR PĂMÎNTENE/ DISE ÎNCHINA-
TE./ 1864.**

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia Județului Dâmbovița, lui Mihail Kogălniceanu, 2 Mai 1864.

Av. O cunună de lauri și legenda pe cinci rânduri: **JUDEȚUL DIMBOVIȚA/ DOMNULUI/ MIHAIL COGALNICEANU/ MINISTRU DE INTERNE/ AL ROMANIEI.**

Rv. O cunună de lauri și legenda pe opt rânduri: **MERIT/ PENTRU AGERA/ ESSECUTARE/ MAREȚELOR CUGETARI/ PRINȚULUI DOMNITOR/ ALESSANDRU IOAN I./ DE LA 2. MAIU/ 1864.**

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia Expoziției de Agricultură și Industrie Iași, 1865.

Gravor: [A. Pittner].

Av. Legendă circulară: **ALECSANDRU IOAN I. PRINCIPELE ROMANII 1865..** Bus-

tul domnitorului Alexandru Ioan Cuza în uniformă militară, spre st.

Rv. Legendă circulară între două linii neîntrerupte: **EXPOZIȚIUNE REGIONALĂ ÎN JASSI ***. În câmp, legenda dispusă pe șapte rânduri: **ONÓRE/ ȘI/ ÎNCURAGIARE/ AGRICULTUREI/ ȘI/ INDUSTRII/ 1865..** Totul într-o cunună formată din protome de animale, plante, snopi de spice, unelte agricole stilizate, toate legate de obiectul concursului.

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

Medalia Comemorativă „Alexandru Ioan Cuza”, 1873.

Av. Legenda de o parte și de alta a efigiei domnitorului: **ALECSANDRU JON-DOMN. ROMANILOR.** Domnitorul Alexandru Ioan Cuza în uniformă militară, în profil spre dr.

Rv. Legenda pe trei rânduri, totul într-o cunună de lauri: **CUSA VODA/ 1859-1866/ 1873.**

Proveniență: Colecția „Alexandru și Aristia Aman”.

